

e-Learning

Kako postići uspjeh u e-tečaju?

Autori:

Snježana Babić

Veleučilište u Rijeci

&

Mario Jadrić

Ekonomski fakultet, Split

Sadržaj:

- Vještine online učenja
- Karakteristike uspješnog polaznika e-tečaja
- Činitelji koji utječu na uspjeh polaznika e-tečaja
- Rezultati istraživanja
- Zaključak

Vještine online učenja:

Slika 1: Povezivanje uspješnog online učenja s tradicionalnim učeničkim vještinama učenja.

(Na osnovi E-learning Companion, Watkins & Corry, 2004.)

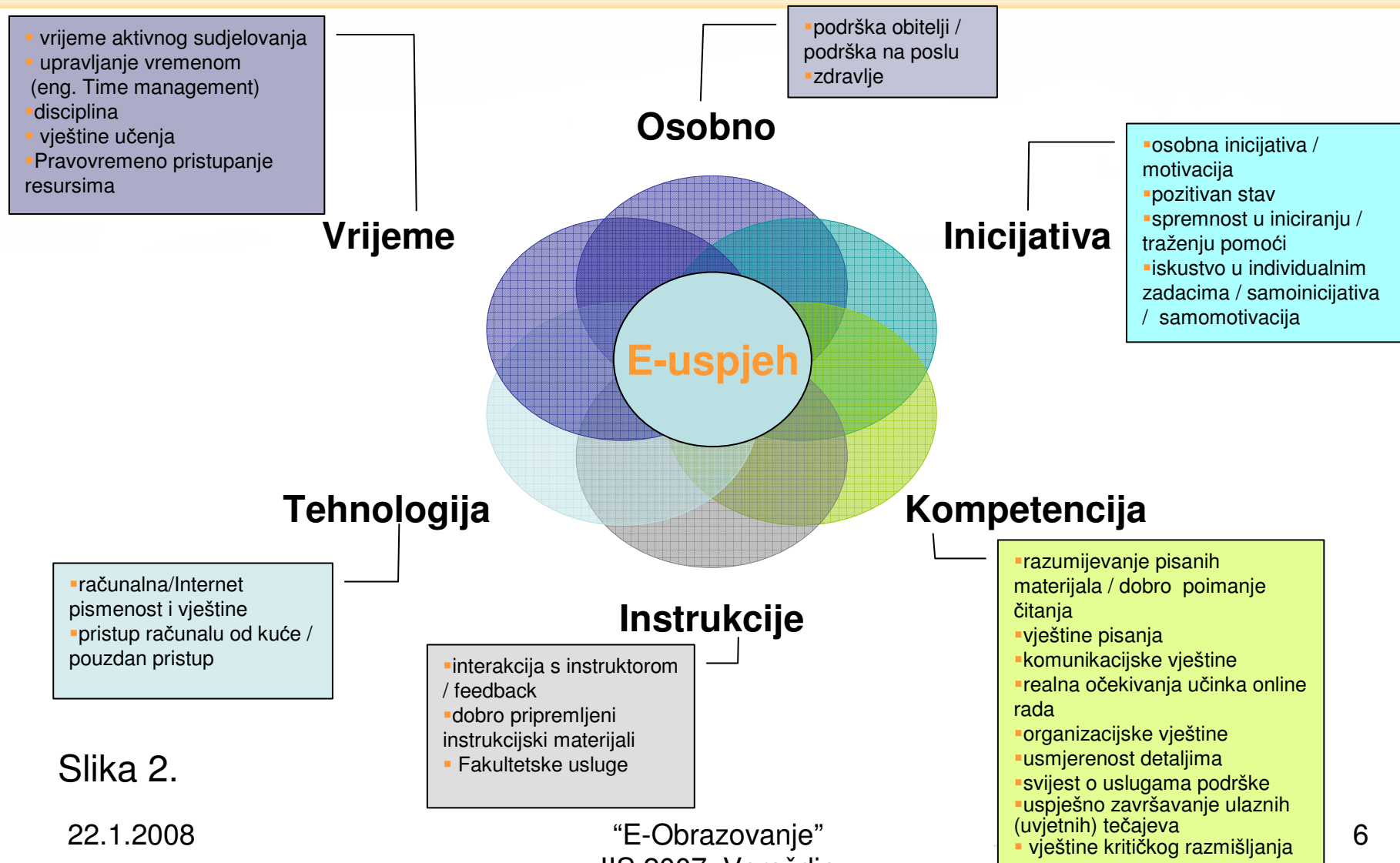
Karakteristike uspješnog online polaznika:

- biti «samousmjeravajući» i motiviran;
- imati dobre osnovne vještine u radu s računalom:
- imati omogućen pristup računalu koje je priključeno na internet;
- moći dobro čitati i pisati;
- bez ustručavanja tražiti pomoć kad mu je potrebna;
- biti znatiželjan;
- biti spreman dijeliti svoje iskustvo s instruktorom i drugim studentima;
- treba imati dobre vještine upravljanja vremenom;
- ne treba se oslanjati na face to face interakciju s instruktorom i drugim;
- studentima

Problem?

- **Istraživanja provedena u poslovnim organizacijama pokazuju** (Diaz, 2002) :
 - znatan dio polaznika ne završava započete tečajeve e-obrazovanja
 - uzroci toj pojavi mogu biti pripisani činiteljima:
 - kao što su samostalnost studenata
 - loše predznanje (prosjek ocjena) prije pristupanja online tečaju
 - demografske i socioekonomske osobine studenata
 - nastavno područje
 - kvaliteta poučavanja i indiferencija studenata
- **Drugi činitelji koji utječu na nezavršavanje tečajeva** (McVay-Lynch, 2002):
 - Tehnologija
 - iskustvo studenata
 - pomanjkanje povratnih informacija od instruktora i loša online komunikacija
 - obiteljska situacija i zaposlenje te vrijeme dostupno za studij u slučaju studenata koji studiraju uz rad (Jones et al., 2004).
- **Zaključak:**
 - Brojni rezultati istraživanja pokazuju da postoji niz činitelja koji utječu na uspjeh polaznika u online tečaju

Činitelji koji utječu na uspjeh polaznika online tečaja:

Slika 2.

22.1.2008

“E-Obrazovanje”
IIS 2007, Varaždin

Kako polaznik može znati da li je spreman e-učiti?

- **Prije početka rada u online okruženju vrlo je važno da svaki polaznik**
 - **potvrdi sebi svoju spremnost za online način rada u nekom e-tečaju**

Spremnost studenata za e-obrazovanje vezana je uz sljedeće opće činitelje (Smith et al., 2003):

- **prihvatanje e-obrazovanja**
 - (npr. spremnost za online komunikaciju s instruktorom i drugim studentima, laka dostupnost Interneta za potrebe studiranja, pozitivna ocjena kvalitete e-obrazovanja, spremnost na pisanu komunikaciju, pogodno prethodno obrazovanje i iskustvo;
- **upravljanje sobom tijekom učenja**
 - (samodisciplina za učenje i obrazovne zadatke, dobro upravljanje vremenom i dovršavanje zadataka na vrijeme, samousmjerenje/samostalnost u biranju ciljeva prilikom učenja, postavljanje ciljeva i samoinicijativnost kod učenja).

Istraživanje:

ON-LINE KOMUNIKACIJA
PSIHOSLOJJA KORIŠTENJA INTERNETA

INFO USLUGE DEMO O NAMA

LEKCIJE OSOBNO INTERAKCIJA ODNOSI PREZENTIRATI UČENJE ZAŠTITI

INTERAKCIJA - Bonton 1/4

Kako bi se komunikacija djelotvornije i prikladnije odvijala, sudionici obično primjenjuju određena **pravila u komunikaciji**. Tako se u komunikaciji *licem u lice* mnogi pridržavaju odgovarajućih **normi ponašanja** ili **bontona**. Za *on-line* ponašanje, odnosno komunikaciju putem interneta, također vrijede posebna pravila ili **netiquette** (engl. *net* ili mreža + *etiquette* ili bonton). Navedena pravila mogu biti općenita i vrijediti u gotovo svim situacijama *on-line* komunikacije, ili specifična i vrijediti npr. kod uporabe **elektroničke pošte, distribucijskih lista, diskusijskih foruma i brbljaonica**. Pridržavanje tih pravila nije obvezno nego *poželjno*, a rezultat je veće zadovoljstvo svih sudionika u komunikaciji.

Općenita pravila u komunikaciji putem interneta odnose se na to **kako oblikovati poruke** (forma), koje vrste poruka su **tematski prikladne** (sadržaj) te **što (ni)je poželjno činiti** (bonton). Također, određena pravila iz komunikacije *licem u lice* mogu dobro poslužiti kao temeljne smjernice: (1) "Ne čini drugome putem interneta ono što ne bi htio/htjela da drugi čini tebi"; i (2) "Ne zaboravi da se s druge strane elektroničkog medija nalazi ljudsko biće"; (3) "Onako kako nisi sklon/a ponašati se pred drugima u komunikaciji licem u lice, nemoj se ponašati ni kad si *on-line*"; (4) "Etički principi vrijede i u *on-line* komunikaciji"; (5) "Dojam da na internetu nema policije nije razlog za kršenje zakona putem interneta". (Prema *on-line* publikaciji *Netiquette* koju je napisala Virginia Shea).

Vještine
Kanali
Konteksti
Poruke
Ishodi
Bonton

Smjernice
Kviz
Upitnik
Vježbe
Resursi
Test

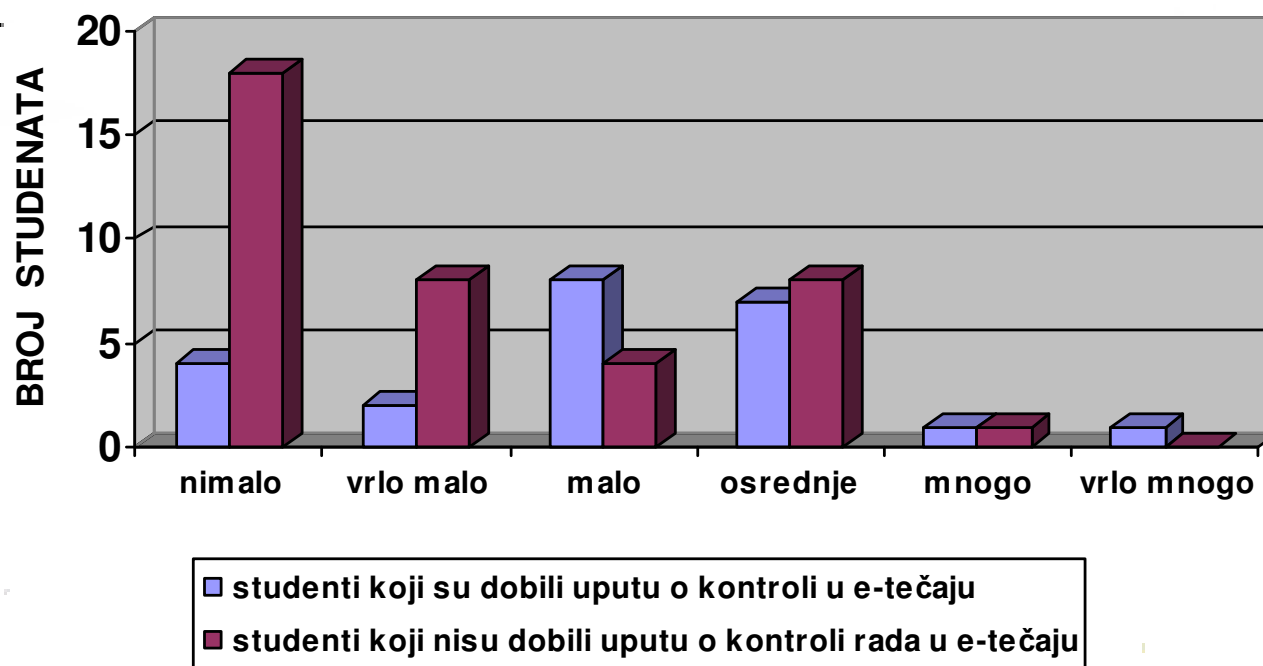
Slika 2 : E-tečaj «On-line komunikacija», autor: Doc. dr. sc. Goran Bubaš, <http://cmc.foi.hr/index.html>

Rezultati i rasprava:

Tablica 2: Prikaz rezultata (broja bodova) polaznika na završnom testu znanja

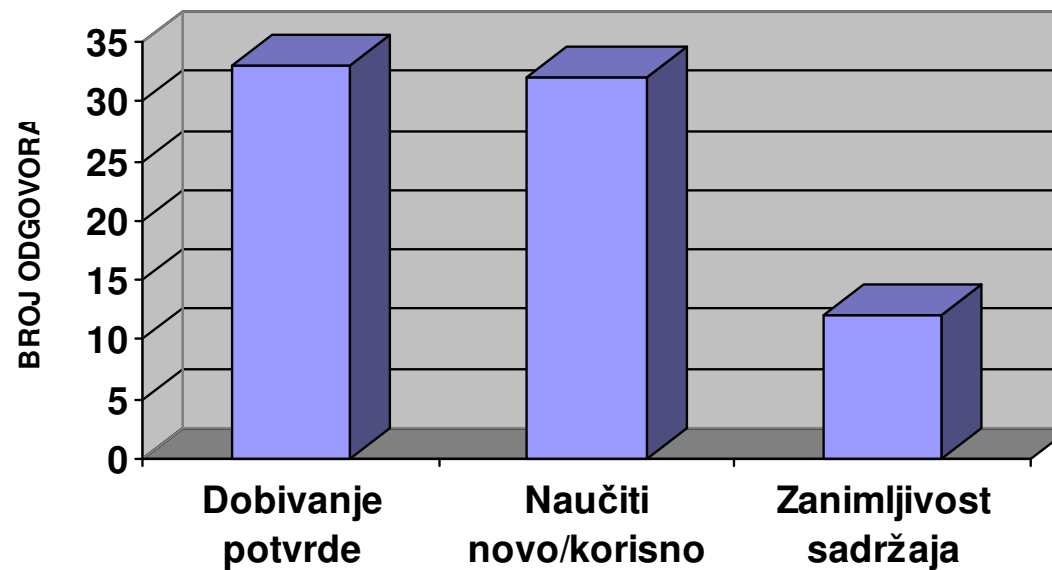
	Bodovi studenata (s uputom o kontrolu rada u e- tečaju)	Bodovi studenata (bez upute o kontroli rada u e-tečaju)
Na početku istraživanja	67	72
Ukupan broj polaznika (N) na završnom testu	23 (34%)	39 (53%)
Položili s uspjehom (br.bod.>63%)	19 (83%)	33 (85%)
Prosje. bodova uspješnih studenata	79,90 %	76,17 %

„Koliko je mogućnost nastavnika da kontrolira kada i koliko pristupate pojedinim sadržajima online tečaja utjecala na nastojanje da više i češće pristupate sadržajima tečaja «On-line komunikacija» ?”

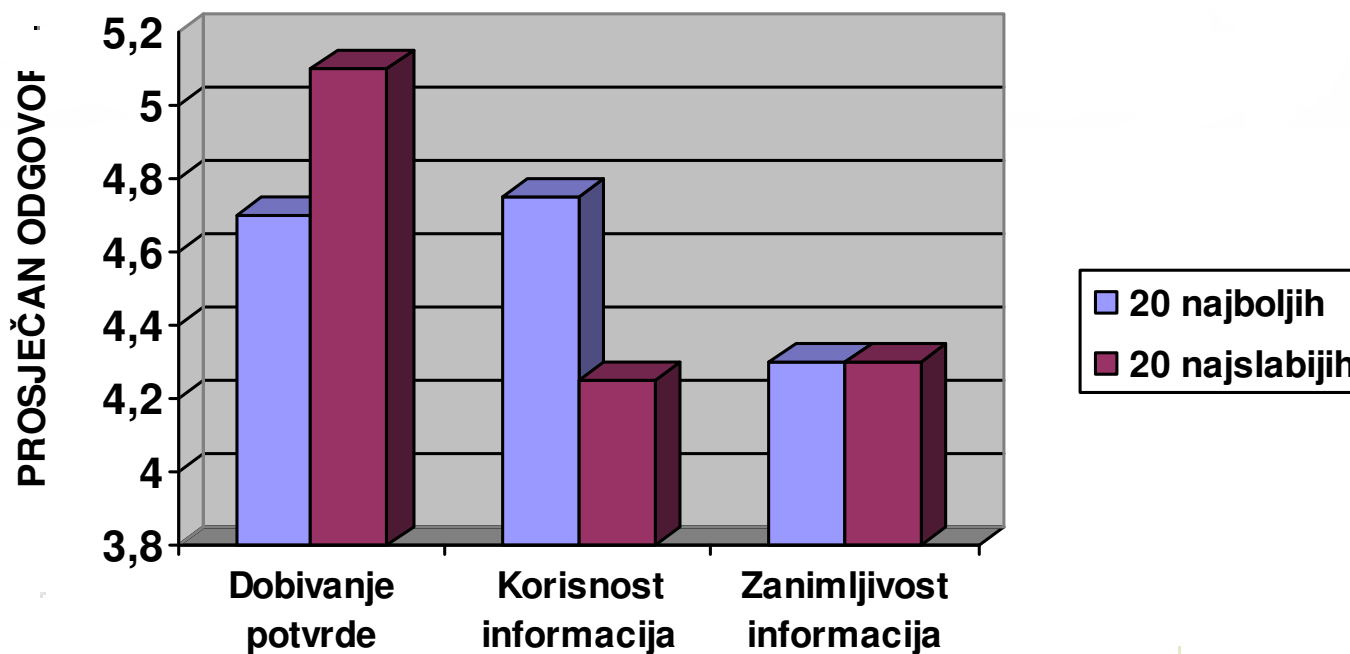
- Tečaj “On-line komunikacija” s uspjehom iz obje skupine završilo je 84% studenata
- U ovom istraživanju potvrdili smo rezultate prijašnjih istraživanja
- Za daljnju analizu i prikaz pojedinih kategorija korišteni su podaci stvarnih 20 najboljih i 20 najslabijih sudionika iz obje skupine

“Što je najviše utjecalo na vašu motivaciju da učite sadržaje tečaja „Online komunikacija”? “

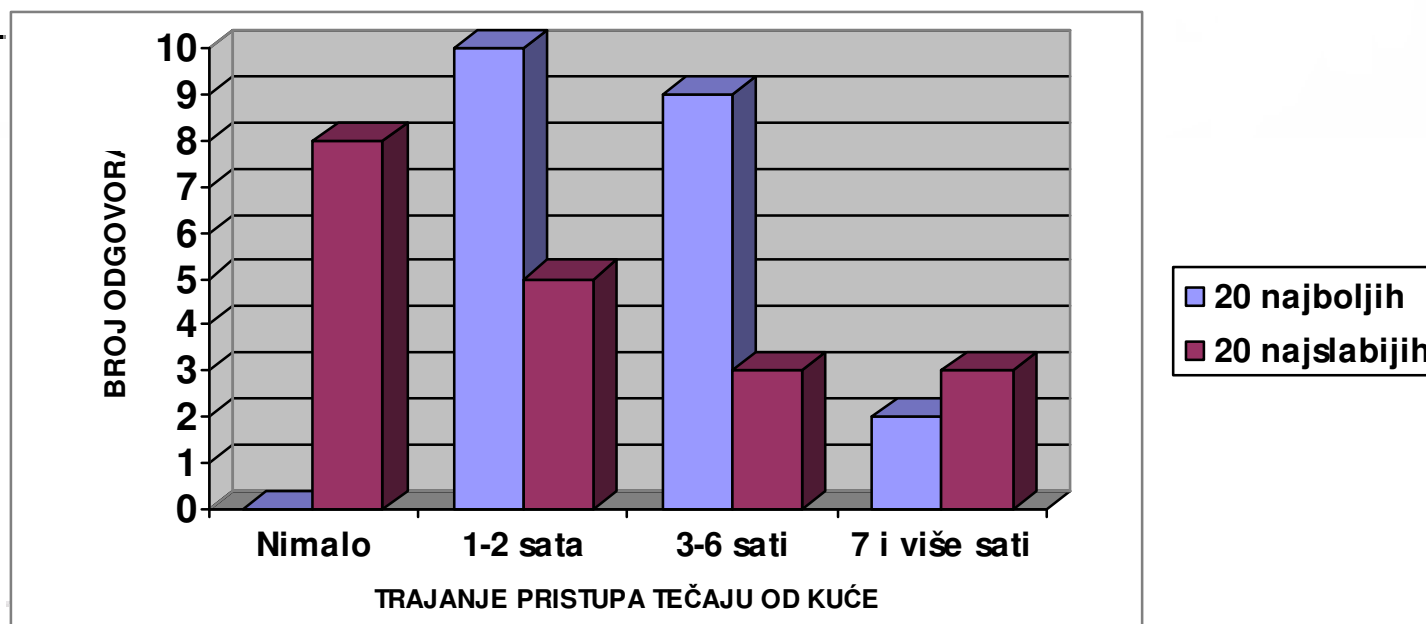

(N=58; u odgovorima nekih ispitanika bili su odgovori iz dvije kategorije)

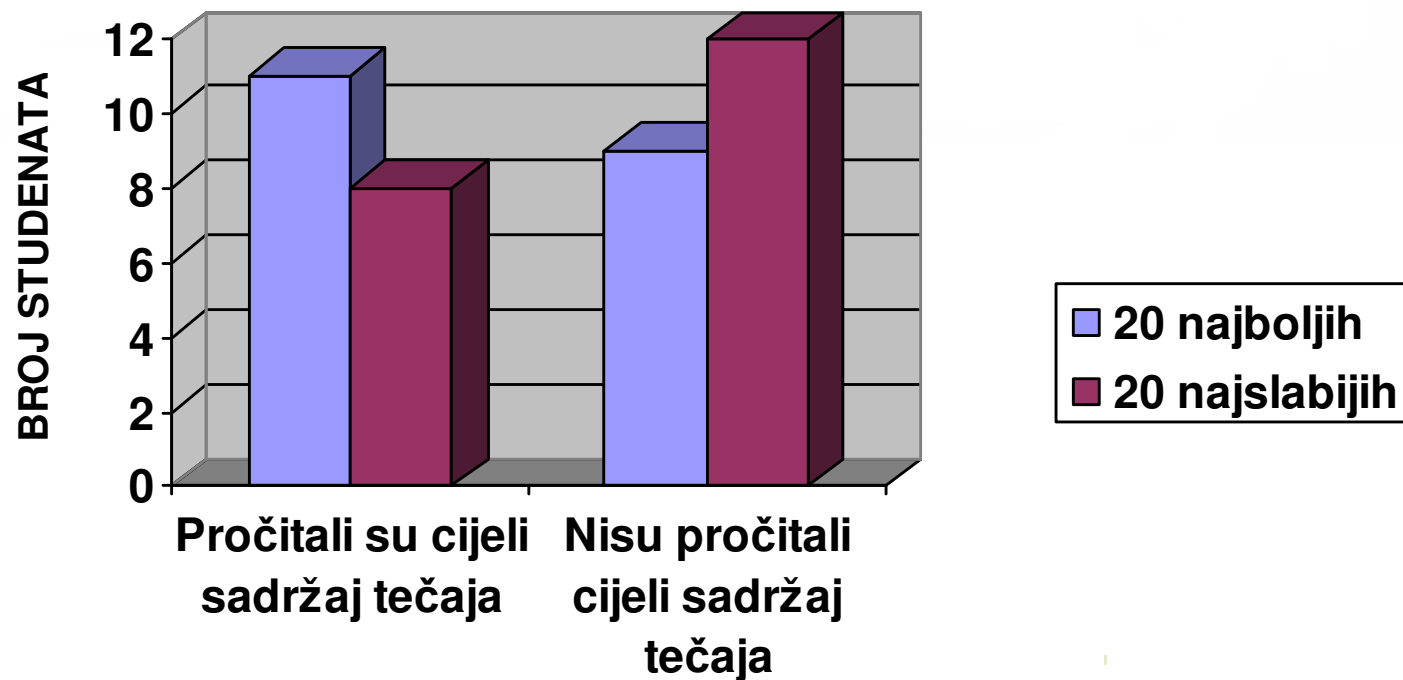
„Od kuda ste najčešće pristupali tečaju „Online komunikacija”?”

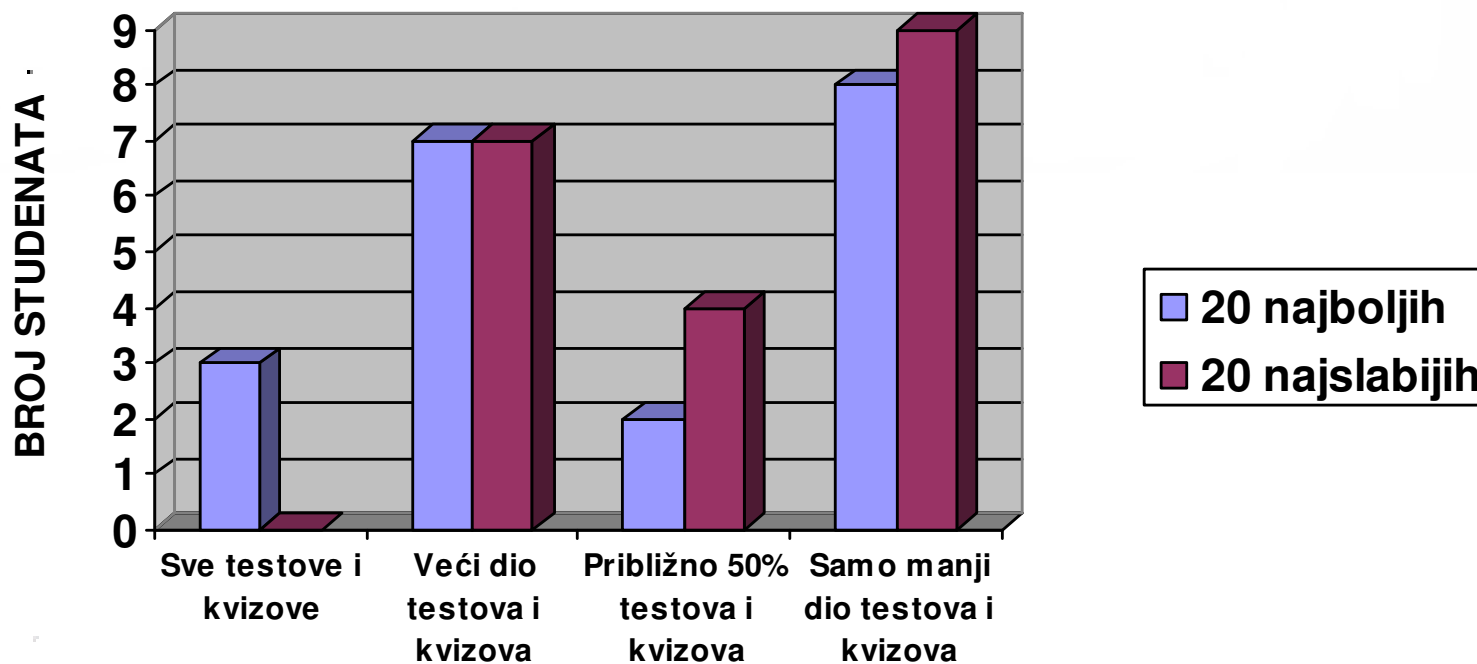
„Koliko ste pristupali tečaju „Online komunikacija” od kuće?”

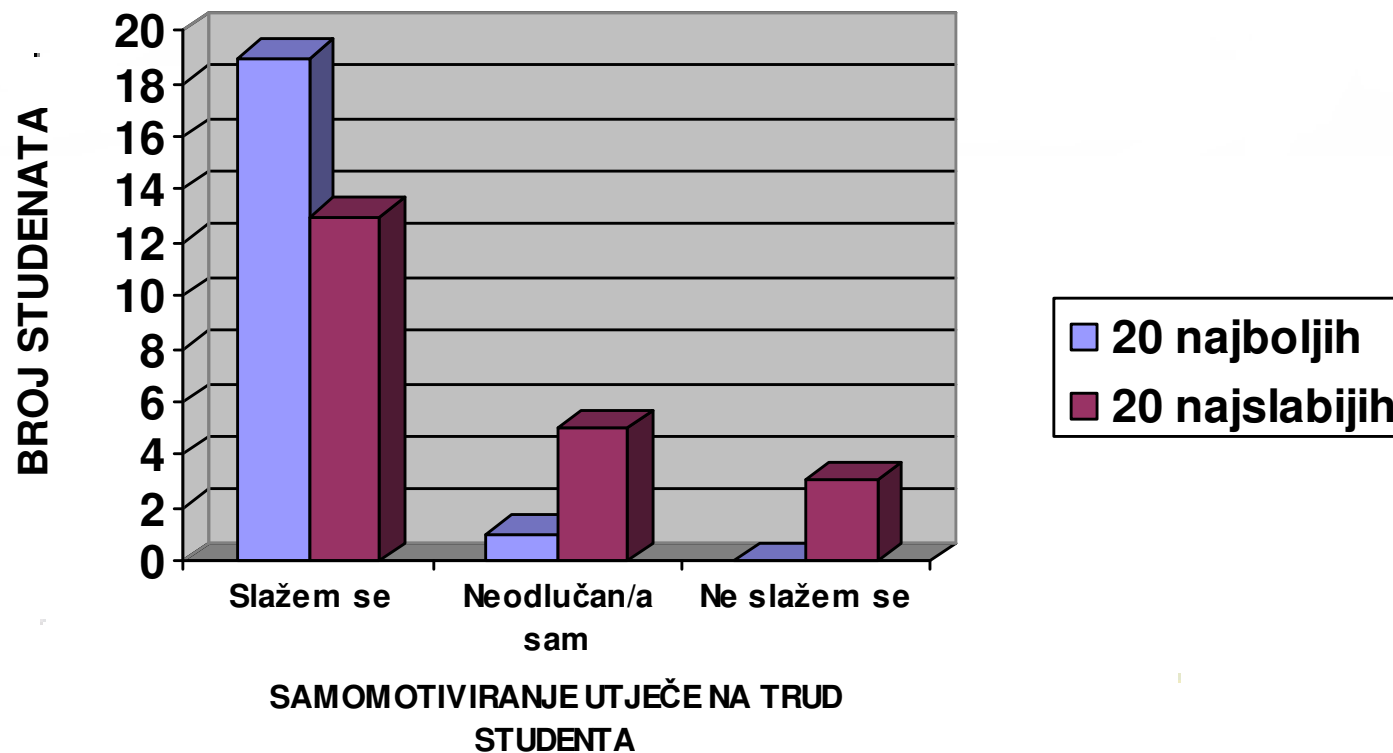
„Da li su u cijelosti pročitali sadržaj tečaja „Online komunikacija” ?”

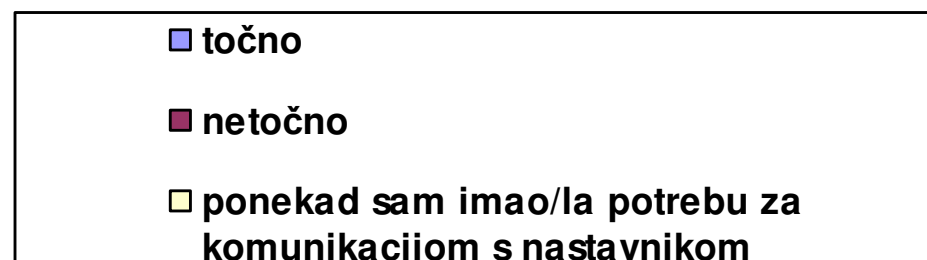
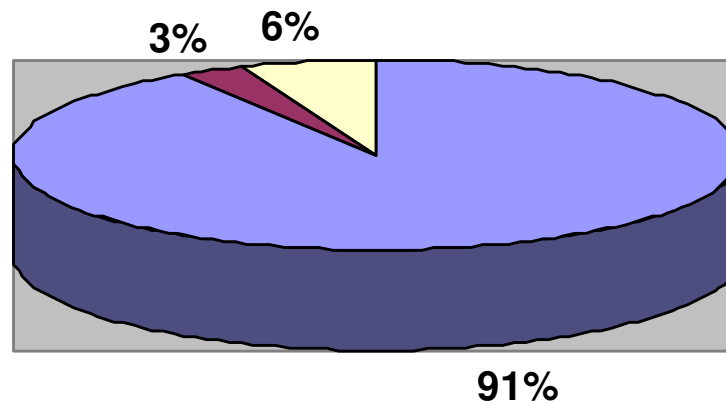
„Koliko ste riješili testova i kvizova u tečaju „Online komunikacija”?”

„Smatrate li da polaznikova sposobnost samomotiviranja utječe na to koliko truda ulaže u svladavanje online tečajeva?“

„Da li je sadržaj tečaja bio dovoljno jasan da niste imali potrebu za komunikacijom s nastavnikom (tutorom)?”

Zaključak:

- **zbog malog broja ispitanika u istraživanju**
 - nije moguće interpretirati rezultate obrade podataka uz odgovarajuću statističku značajnost;
 - postoje indikacije da su uspješniji ispitanici u odnosu na manje uspješne u online tečaju malo više bili motivirani ne samo dobivanjem potvrde, već i potencijalnom korisnošću informacija;
 - ispitanici su češće i duže pristupali tečaju od kuće;
 - u prosjeku su češće pročitali cjelokupan sadržaj tečaja;
 - više su rješavali testove i kvizove;
 - uspješniji studenti smatraju samomotiviranje važnijim činiteljem s obzirom na trud kojeg polaznici online tečaja ulažu u njihovo svladavanje;
- **potreba za razvojem većeg broja online kolegija u različitim obrazovnim kontekstima**
 - potrebno provesti daljnja istraživanja koja će otkrivati činitelje koji će utjecati na uspjeh polaznika u online okolini;
 - Svaki kolegij ima svoje specifične zahtjeve i pri prelasku na e-kolegij
 - važno je da se pažljivo sastavi instrument koji će mjeriti spremnost ili nespremnost potencijalnih polaznika e-kolegija;
 - **Kako u takvom slučaju izraditi jedinstvenu anketu?**

Zahvaljujemo na pažnji!

Pitanje?

Autori:

Snježana Babić

Veleučilište u Rijeci

sbabic@veleri.hr

&

Mario Jadrić

Ekonomski fakultet, Split

mario.jadric@efst.hr